

Test och jämförelse av appar för tal-till-text

Uppdatering 2025

Innehåll

Inledning.....	2
Process.....	2
Material	3
Scenarion.....	4
Resultat.....	5
Reflektioner kring resultatet.....	8
Diskussion	9

Inledning

För tredje gången har Centrum för Elektronisk Kommunikation (CFEK) genomfört vårt årliga test av programvaror för tal-till text. Tal-till-text, alltså automatisk omvandling av talat språk till skriven text, blir en allt vanligare funktion som dyker upp i många olika program och situationer. Det finns både i förskrivningsbara hjälpmedel, men framför allt i en mängd konsumentprodukter såsom översättningsappar, diktering, videomöten, till och med inbyggt i vissa telefoner.

Den senaste tidens teknikutveckling samt den pågående Artificiell Intelligens (AI)-boomen gör det till ett stort arbete att själv testa olika appar och funktioner. Syftet med våra tester är att underlätta för landets förskrivare i deras urval av programvaror att texta, informera om, ge råd kring eller förskriva.

CFEK tar inte ställning för eller mot någon av programvarorna som förekommer i testet. Vi har inte heller för avsikt att främja eller avråda från användning av någon specifik produkt. Vi uppmuntrar er att betrakta detta test som en utgångspunkt för reflektion och diskussion i ert fortsatta arbete kring tal-till-text.

Process

Programvaror för tal-till-text kan fungera på olika sätt och kallas till exempel diktering, transkribering eller automatisk textning. De programvaror som användes i testet och hädanefter benämns ”tal-till-text” är programvaror som automatiskt omvandlar tal till skriven text i realtid. För att avgränsa testet har vi valt att i vår poängsättning endast jämföra textningens kvalitet, ej andra aspekter.

Vi har valt ut ett antal programvaror som är rekommenderade eller vanligt förekommande bland både förskrivare och användare. Vi tar tacksamt emot tips på appar att testa. Årets nykomling Soniox kom till vår kännedom bara veckor innan årets test, vilket blev ett intressant tillägg till vår lineup. I år har vi även valt att stryka Rogervoice, som varit med tidigare år. Tyvärr har den gett dåliga resultat textningsmässigt samt upplevts inte användarvänlig, och därför har vi valt att utesluta den från årets test.

Exempel på andra typer av manuell eller automatisk textning som inte tagits med i detta test men kan vara ett alternativ som, i kombination med andra lösningar, kan underlätta för användaren är:

- Skrivtolkning, på plats eller på distans
- Text-TV
- Automatisk textning i PowerPoint
- Diktering i Word
- Liveundertext i Teams

Vi har en strävan att framöver även kunna ta med några av ovanstående varianter av automatisk textning. Orsaken till att de inte är med i årets test är generellt för att de har ett annat användningsområde än apparna i det här testet, samt att det i vissa fall inte går att plocka upp textningen i efterhand. Vi fortsätter att hålla dessa funktioner i åtanke för framtiden.

I årets test har vi testat 6 olika scenarion som är olika kombinationer av förinspelade ljudklipp, uppläsning live, olika röster, dialekter och brytningar samt diverse bakgrundsljud. Detta har varit önskemål som vi har försökt införliva. Vi har därför använt helt nya manus till alla tester. Den uppmärksamme kan känna igen manuset för ”Biluthyrning”. Vi har tagit samma manus som tidigare år (”Biluthyrningen”), och sedan bytt ut alla meningsbärande ord, exempelvis från ”Nissan Micra” till ”Toyota Yaris”.

Till nästa år har vi tankar om att ytterligare utöka testet för att kunna få in fler perspektiv.

Testet genomfördes som tidigare år i två faser. I fas ett användes förinspelade ljudklipp, inspelade vid ett tidigare tillfälle. Ljudklippen spelades upp från en dator med hjälp av högtalare, till de olika programvarorna inkopplade med mikrofon. I fas två lästes manus upp i realtid av olika personer.

Textningarna har förts över till dator och styckeindelats på samma sätt, utan att någon text har förändrats. För att kunna jämföra textningarna har vi delat upp originaltexterna mening för mening. Textningarna har delats upp på samma sätt, mening för mening.

Varje mening i originaltexten har poängsatts. Poäng har getts för de ord och fraser som vi bedömt som ”viktiga”, de meningsbärande ord och fraser som gör att samtalet går att följa och förstå, totalt 30 poäng per samtal. Poäng har sedan satts på textningarna, om dessa viktiga ord och fraser har textats korrekt eller ej.

Bedömning om poäng har gjorts enligt följande: Om de poängsatta orden och fraserna har textats med samma innebörd ges poäng. Om bortfall skett men innebörden kvarstår ges poäng. Exempelvis om originaltexten anger ”Ja, det vill jag” kan både ”Ja, det vill jag”, ”Ja” eller ”Det vill jag” ge poäng.

Stavfel har godkänts, om innebörden blir densamma. Stavfel som ger ordet eller frasen en annan innebörd har inte godkänts.

Material

Programvaror:

- Anteckningar, dikteringsfunktion på Apples tangentbord - Apple
- OneNote, dikteringsfunktion - Microsoft Corporation
- Transkribering och aviseringar - Research at Google
- Microsoft Translator - Microsoft Corporation
- TERA-Touch, lokal textning - Europea i Malmö AB
- Soniox – Soniox Inc.

Hårdvaror:

- Apple iPhone 11
- Samsung Galaxy A52
- OnePlus 13
- Sennheiser SP 20 ML
- Logitech Z313

Scenarion

Fas 1 – inspelat ljud

1. Förinspelad information som ges vid uthämtning av hyrbil
 - a. Inspelat manus
 - b. Manus: Biluthyrning
 - c. Bakgrundsljud: inget
 - d. Röst: kvinnlig, talfel bokstaven R (undertecknad)
2. Samtal i ett teamsmöte innan mötet startat, högtalare på laptop
 - a. Inspelat manus
 - b. Manus: Landslagskatastrof
 - c. Bakgrundsljud: kontorsljud
 - d. Huvudröst: kvinnlig, östgötsk dialekt
3. Läkarsamtal som tas emot i bilen, på högtalare
 - a. Inspelat manus
 - b. Manus: Läkarsamtal
 - c. Bakgrundsljud: bil
 - d. Huvudröst: manlig, ”rikssvenska”

Fas 2 – uppläst manus

4. IT-hjälp på jobbet
 - a. Manus uppläst ”live”
 - b. Manus: Datorn startar inte
 - c. Bakgrundsljud: inget
 - d. Huvudröst: hörselskadad man, talar snabbt
5. Samtal på fikarasten
 - a. Manus uppläst ”live”
 - b. Manus: Oktoberfest
 - c. Bakgrundsljud: matsal på arbetsplats
 - d. Huvudröst: kvinnlig, bryter på tyska
6. Samtal i receptionen på en verkstad
 - a. Manus uppläst ”live”
 - b. Manus: Bilverkstan
 - c. Bakgrundsljud: verkstad
 - d. Huvudröst: manlig, bosnisk brytning

Resultat

Nedan följer resultat i poäng från fas 1, fas 2 och totala poäng. Resultatet från 2025 finns i text- och diagramform och jämförande resultat 2023/2024/2025 finns i diagramform. Full originaltext, textningar och poäng kan läsas i bilagan.

Fas 1 – inspelat ljud

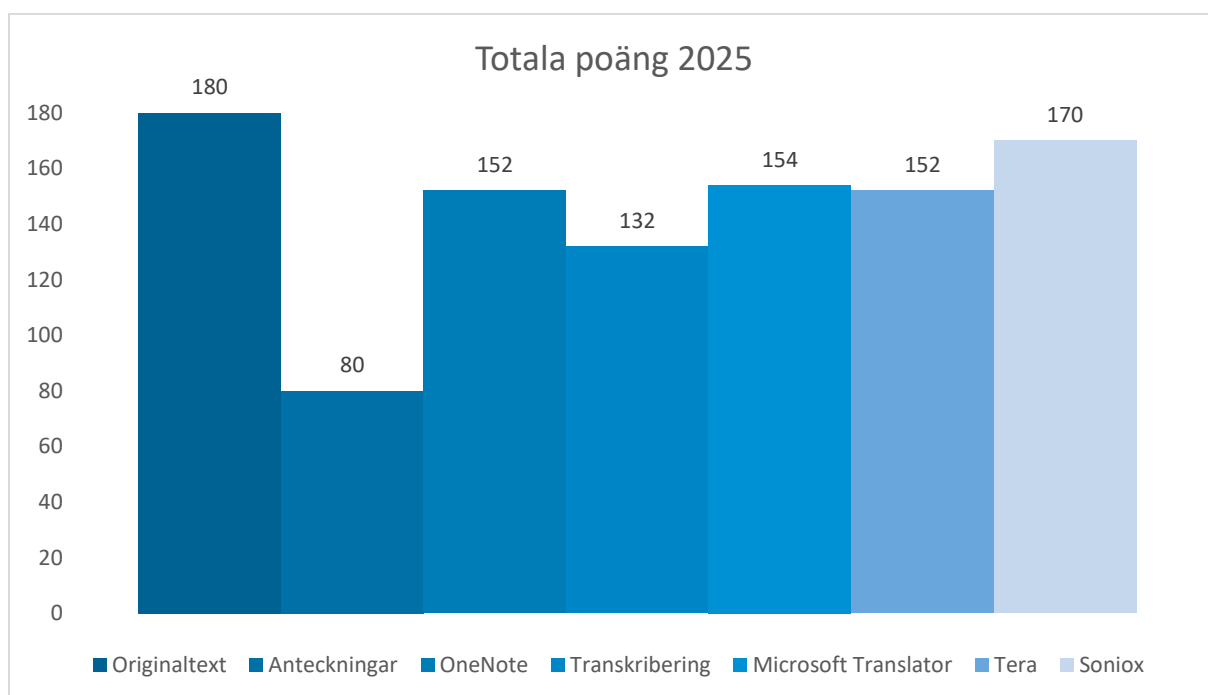
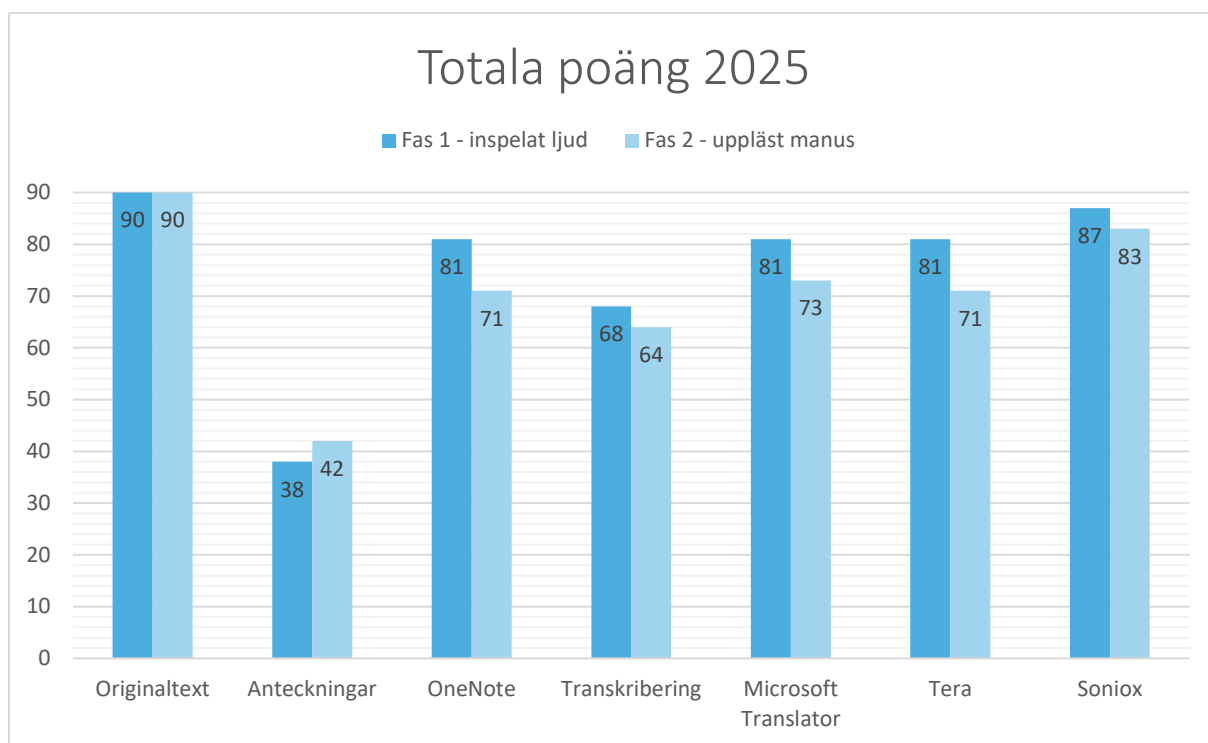
	<u>Biluthyrning</u>	<u>Landslags..</u>	<u>Läkarsamtal</u>	<u>Totalt</u>
Originaltext	30	30	30	90
Anteckningar	21	8	9	38
OneNote	26	28	27	81
Transkribering	28	17	23	68
Microsoft Translator	25	27	29	81
TERA	28	25	28	81
Soniox	30	27	30	87

Fas 2 – uppläst manus

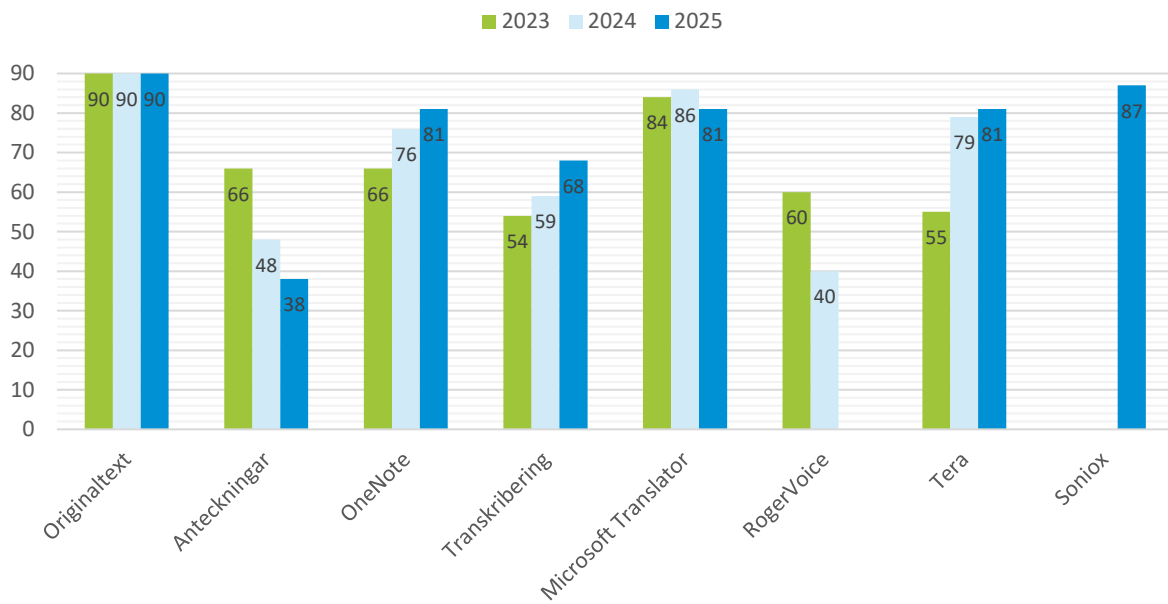
	<u>Datorn st..</u>	<u>Oktoberfest.</u>	<u>Bilverkstan</u>	<u>Totalt</u>
Originaltext	30	30	30	90
Anteckningar	12	19	11	42
OneNote	24	23	24	71
Transkribering	16	23	25	64
Microsoft Translator	19	27	27	73
TERA	20	22	29	71
Soniox	26	27	30	83

Sammanställning av poäng

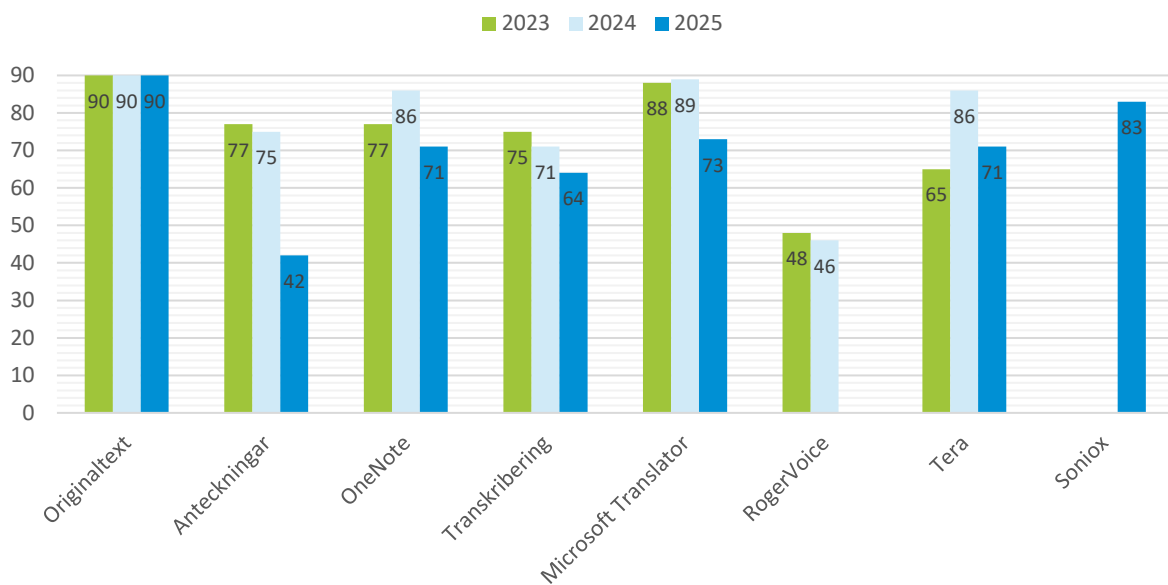
	<u>Fas 1</u>	<u>Fas 2</u>	<u>Totalt</u>
Originaltext	90	90	180
Anteckningar	38	42	80
OneNote	81	71	152
Transkribering	68	64	132
Microsoft Translator	81	73	154
TERA	81	71	152
Soniox	87	83	170

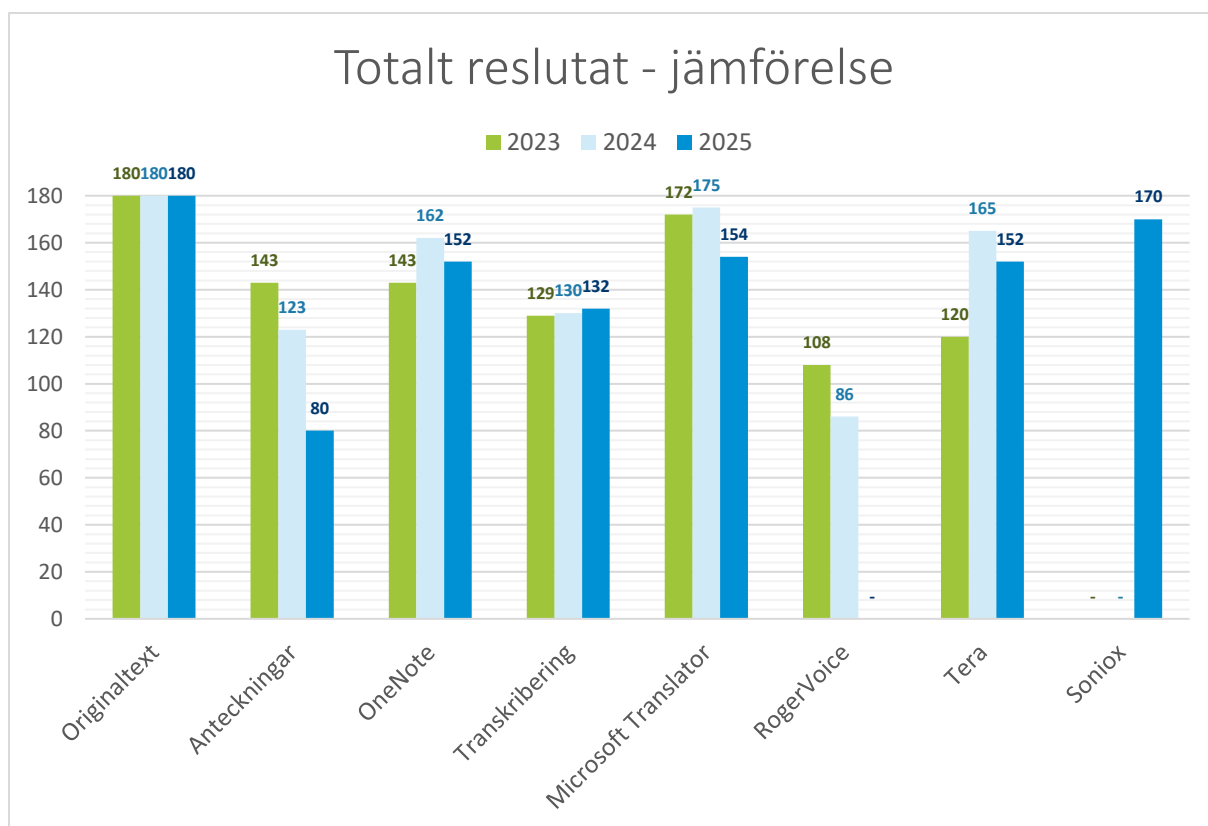

Inspelat ljud - jämförelse

Uppläst manus - jämförelse

Reflektioner kring resultatet

Vi har reflekterat utifrån poängsättningen som visas i resultatet.

Diktering i Anteckningar har fått årets sämsta resultat samt har den största försämringen. Anteckningar har i år sämre poäng än RogerVoice hade förra året, en poäng som gjorde att vi valde att utesluta RogerVoice från årets test.

Anteckningar är en anteckningsapp där dikteringsfunktionen används. Det tänkte syftet är att sitta i en tyst miljö där man talar lugnt och tydligt. Därför spekulerar vi i att den har haft svårare för att texta under årets "svårare förutsättningar", dvs olika bakgrundsljud, dialekter, brytningar och snabbt tal.

OneNote är även det en anteckningsapp där dikteringsfunktionen används men har trots en sänkning av förra årets poäng hållit en förhållandevis hög kvalitet. Det kan vara så att OneNote, som är en app från Microsoft, tar fördel av att i bakgrunden ha samma textningsmotor som Translator, också det en app från Microsoft.

Transkribering är den enda av årets appar som har förbättrat sina poäng från förra årets, trots testets "svårare förutsättningar". Trots detta, och trots att det är en tillgänglighetsapp utvecklad i samarbete med Gallaudet University, ligger den i mellanskiktet när det gäller poängen.

Microsoft Translator, som i förra årets test fick hela 175 av 180 poäng, har tyvärr minskat till 154 poäng. Vilket är hela 21 poäng mindre, men Translator har ändå fått den näst högsta poängen i år.

Även TERA har lägre poäng än i förra årets test, men håller sig tillsammans med Microsoft Translator i toppskiktet.

Årets utmanare Soniox överraskade med årets högsta poäng, 170 av 180, vilket innebär hela 94,5% rätt.

I en jämförelse av 2023 och 2024 års inkorrekta textningar kan man se att det 2023 förekom många fler ”tokigheter”, där textningar blivit väldigt inkorrekta, felaktiga på ett komiskt sätt och omfattande feltextningar. 2024 års inkorrekta textningar bestod av färre ”tokigheter”, utan snarare feltextningar närmare originalet eller bortfall, där text helt enkelt saknas. 2025 har ”tokigheterna” åter igen ökat, säkerligen tack vare de ”svårare förhållandena”.

Diskussion

Utifrån mitt arbete som förskrivare av Alternativ Telefoni i Region Örebro län och som representant för CFEK vill jag dela med mig av egna erfarenheter och reflektioner. Förhoppningen är att det ska bidra till fortsatt diskussion och utveckling inom området tal-till-text.

Ha detta i bakhuvudet när du läser följande diskussion, och dra alltid egna slutsatser!

Obs! Fokus för denna diskussion är programvarornas dagsläge och förändringar som skett sedan föregående test. Se 2023 års rapport för en mer djupgående diskussion kring de olika programvarorna.

Anteckningar

Att Anteckningar har fått så dåligt resultat är nedslående eftersom iOS diktering är det mest lättillgängliga för iOS-användare. Det är också en funktion som många användare har hittat på egen hand, just eftersom det är så tillgängligt då Anteckningar och iOS diktering finns i alla iOS-enheter. Personligen kan jag också vara besviken på att Apple, som har en så stor del av marknaden, inte fungerar bättre i dagsläget med tanke på deras ekonomiska möjligheter till utveckling.

OneNote

Trots att även OneNote är en anteckningsapp håller den fortfarande en hög textningskvalité, samt har fler inställningar för textutseende. OneNote finns både till Android och iOS vilket gör det till ett möjligt alternativ till Anteckningar för de iOS-användare som vill använda diktering i en anteckningsapp.

Transkribering

Som tidigare år säger jag att Transkribering är både gratis och smidig, och är dessutom en tillgänglighetsapp från Google, och borde därmed även den ha bra möjligheter för utveckling. Textningen ger fortfarande ett gott resultat, och är den enda app som har gett bättre resultat i år än tidigare år. Poängen ligger ändå i mellanskiktet och appen behöver fortsätta att utvecklas för att vara funktionell. Andra fördelar i form av smidighet och enkel användning väger inte upp för en dålig textningskvalitet.

Microsoft Translator

Förra årets vinnare Microsoft Translator har i år försämrat sitt resultat med hela 21 poäng vilket är tråkigt eftersom den tidigare gett så bra resultat. Den håller sig fortfarande på en andraplats och ligger i toppskiktet av dessa appar.

I dagsläget har programvaran olika utseende beroende på operativsystem. Det skulle vara en fördel om appen ser likadan ut för både iOS och Android.

TERA

TERA är en förskrivningsbar hjälpmedelsapp med många inställningsmöjligheter för textens storlek och utseende, och är den enda app i det här testet som fungerar direkt i telefonsamtal.

Soniox

Ett välkommet tillskott till årets test har varit Soniox, en app gjord främst för transkribering av möten, vilket visar sig i form av många AI-funktioner för efterarbete av transkriberad text. Det finns funktioner för att få summeringar, citat, att göra-listor, osv.

Automatisk textning i telefonsamtal

En av anledningarna att vi fortsätter testa både inspelade samtal och live-manus är att tal-till-text kan användas i många olika sammanhang. För att förtydliga detta har vi lagt upp årets test i scenarion, och kan förhoppningsvis inspirera till fler användningsområden.

Av apparna i testet är TERA den enda som har automatisk textning direkt i telefonsamtal, i samma enhet. De andra apparna i testet kan däremot också användas i samtalssituationer om man har tillgång till två enheter. En vanlig lösning är att ha textningsappen på en separat mobil eller surfplatta, placerad nära högtalaren på den enhet där samtalet förs. På så sätt fångar appen upp ljudet och visar text i realtid – oavsett om det gäller ett telefonsamtal, ett fysiskt möte eller ett digitalt videosamtal. Det gör att även appar utan direkt koppling till samtalsfunktionen kan fungera väl som stöd, förutsatt att de klarar att texta högtalarljud och tal i realtid.

Summering

Som summering så har alla appar sina fördelar och sina olika användningsområden. Oavsett poäng i detta test har alla appar något att ge. Olika appar kan behövas beroende på situation, och det handlar om att matcha rätt verktyg med rätt situation och person. Detta test kan användas som ett verktyg för detta, och vi på CFEK kan agera bollplank vid frågor och tankar.

Tekniken kring tal-till-text är högaktuell och utvecklas fort. Utseende, funktioner och tekniken innanför skalet kan förändras, förhoppningsvis till det bättre. Apparna i det här testet kan ha hunnit uppdateras från att jag skriver dessa ord, till att du läser dem. Ha i bakhuvudet att teknik är en färskvara och det är viktigt att göra en egen bedömning av appens nuvarande status innan en rekommendation eller förskrivning görs. Genom att använda dessa programvaror, jämföra dem och tycka till, kan vi leda utvecklingen i rätt riktning.

Att hålla sig uppdaterad kring all ny teknik är inte alltid en enkel sak på ett brett fält. Vi på CFEK tar gärna emot både frågeställningar och tips på nyheter inom området elektronisk kommunikation. Hör gärna av er till oss!